

AV VE YABAN HAYVANLARI İLE BUNLARDAN ELDE EDİLEN ÜRÜNLERİN BULUNDURULMASI, ÜRETİMİ VE TİCARETİ HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI

MADDE 1- 16/6/2005 tarihli ve 25847 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Av Ve Yaban Hayvanları İle Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi Ve Ticareti Hakkında Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin başlığı “Üretim İzninin İptal edilmesi” olarak ve (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş maddeye (d) bendi eklenmiştir.

Madde 23 — Üretim izninin iptal edilmesi

Üretim tesislerinde aşağıda belirtilen;

- Ön izin sürecinde tesis sahibinin vazgeçmesi veya il müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerde; Kanun ve bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda verilen ön izin,
- Kesin izin alan tesislerde yapılan denetimlerde **kanunun 19. Maddesindeki üretim esaslarına uyulmadığının tespiti durumunda verilen kesin izin, Kanunun 29 uncu maddesine göre,**
- Devredilen üretim tesislerinde devralan üreticinin tesise ait belgeleri kesin izin aldıktan altı ay sonra kendi adına tescil ettirmemesi,
- 3 yıl üst üste üretim faaliyetinde bulunulmaması,**

Durumların da verilen kesin izin, izin veren makam tarafından iptal edilir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 45 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 45 — Hobi olarak av ve yaban hayvanlarının barındırılması ve başvurusu, yürürlükte olan mevzuata ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere uygun olmak ve bunların ticaretini yapmamak ve **üzerinden direkt vergiye tabi bir kazanç elde etmemek kaydıyla,** saldırgan, zararlı ve zehirli türler hariç memelilerden, sürüngenlerden, yavrular dahil on, **kanatlılardan yavrular dahil yüz bireyi** geçmeyen sayıda hayvan barındırılmasını ve bunların bakımının üstlenilmesini ifade eder.

Yırtıcı kuşların bulundurulması ile ilgili hususlar Genel Müdürlükçe hazırlanacak yönerge ile belirlenir.”

Yukarıda belirtilen sayılardan daha fazla miktarlarda av ve yaban hayvanı bulundurmak isteyenler, ancak hayvanat bahçeleri ile ilgili mevzuata göre kuruluş yaparak faaliyetlerini sürdürebilirler.

Av ve yaban hayvanlarını bulundurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler Av ve Yaban Hayvanı ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması İçin Başvuru Dilekçesi (Ek-1/C) ve;

Tür Listesi Formu (Ek-5),
ile il müdürlüğüne başvururlar.

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 47 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 47- Hobi olarak av ve yaban hayvanı **bulunduran** kişilerin, bu hayvanların doğal yollarla üremesi neticesinde meydana gelen yeni bireyleri ile çalınan, kaybolan ve ölen

bireyleri aynı gün içerisinde, olayın meydana geldiği gün resmi tatil ise resmi tatili takip eden ilk iş gününde il müdürlüğüne bildirmek ve bu durumu Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesine işletmesi ve onaylatması gerekmektedir.

Hobi olarak av ve yaban hayvanı bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, 45 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen miktardaki hayvanlarının tümünü, bir kısmını veya tek bir bireyini hibe veya satmak istemesi durumunda bu bireyler, öncelikle il şube müdürlüklerinin talep etmesi durumunda il şube müdürlüklerine ücretsiz verilir. İl şube müdürlüklerinin talebinin olmaması durumunda kanatlılarda 50 bireye, memeli ve sürüngenlerde ise 5 bireye kadar yıl içerisinde hibe ve satış yapabilir. Ancak hibe ve satışı yapılacak gerçek ve tüzel kişinin, hibe ve satıştan önce bu maddenin 6 ncı fıkrasına göre başvuru yapması gerekmektedir.

Hobi olarak av ve yaban hayvanı bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, bulundukları hayvan sayısı ile bu hayvanların doğal yollarla üremesi neticesinde yeni bireylerle birlikte hayvan sayısının 45 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen birey sayısını geçmesi durumunda fazla olan bireyler öncelikle il şube müdürlüklerinin talep etmesi durumunda il şube müdürlüklerine ücretsiz verilir. İl şube müdürlüklerine verilen bu hayvanlar, doğaya bırakılana kadar bu hayvanları bulunduran gerçek ve tüzel kişilere yem ve su ihtiyacının karşılanması şartıyla yedi emin olarak teslim edilir. İl şube müdürlüğü tarafından bu hayvanların alınmaması durumunda ise bu hayvanları bulunduran gerçek ve tüzel kişiler kanatlılarda 50 bireye, memeli ve sürüngenlerde ise 5 bireye kadar yıl içerisinde hibe ve satış yapabilir. Ancak hibe ve satışı yapılacak gerçek ve tüzel kişinin, hibe ve satıştan önce bu maddenin 6 ncı fıkrasına göre başvuru yapması gerekmektedir.

Hibe veya satın alacak kişinin başvurusunun uygun görülmesi durumunda hibe veya satışı yapacak gerçek ve tüzel kişinin, Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesiyle il müdürlüğüne başvurarak bu durumu söz konusu belgenin elde edilen bireylerin hibe ve satışının yapıldığı kişiler kısmına işletmesi ve onaylatması gerekmektedir. Hibe veya satışı yapılacak türün il müdürlüğü tarafından Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesine işlenmesinden sonra bu belgenin bir sureti ile birlikte düzenlenecek olan Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Bulundurma Belgesi hibe veya satın alan kişiye verilir.

100 den fazla kanatlı hayvan, 10'dan fazla memeli ve sürüngen bulundurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler üretim izni almak zorundadır.

Bu yönetmeliğin 45 inci, 46 ncı ve 47 nci maddelerinde belirtilen şartlara uymayan gerçek ve tüzel kişilerin hobi olarak hayvan bulundurma izinleri iptal edilir.

Hobi olarak hayvan bulundurma izinleri iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin ellerinde bulunan yaban hayvanlarının değerlendirilmesine Bakanlıkça karar verilir.

Kategori (A) da yer alan türleri ithal etmek isteyen bir kişi bu türlerin bakım ve barınmasını sağlayacak donanıma sahip olduğuna dair önceden Bilimsel Merciden yazılı görüş almak ve Bakanlığa ibraz etmek zorundadır.

İl müdürlükleri bu kişileri gerekli gördükleri takdirde denetleyebilirler.

Hobi olarak av ve yaban hayvanı bulunduran kişiler; bulundurulan türlerin biyolojik özelliklerini dikkate alarak bu türler için asgari yaşama ortamını sağlamakla mükelleftirler. İl müdürlüğü tarafından buralarda yapılan denetimlerde bu duruma özellikle dikkat edilir. Aksine hareket edenler hakkında bu Yönetmeliğin 94 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Hobi olarak hayvan bulunduran kişiler; bulundukları hayvanların kaçmaması için tüm tedbirleri almak zorundadır. Bulundurulan hayvanların kaçması durumunda, kaçan bireyin yakalanma masrafları ile bu hayvanların insanlara, doğaya, diğer hayvanlara ve mallara vereceği tüm zararlardan hayvan sahipleri sorumludur.

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 56 — Av turizmi kapsamında avlanan av ve yaban hayvanları için il müdürlüğünce düzenlenen Trofe Belirleme ve Bulundurma ile İhraç Sertifikası, bulundurma belgesi yerine geçeceğinden ayrıca bir bulundurma belgesi düzenlenmez.”

MADDE 5- Aynı yönetmeliğin 60 ıncı maddesinin dokuzuncu fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde ve onuncu fıkrasında geçen “gerçek ve tüzel kişiler” ibaresi “hayvanat bahçeleri” olarak değiştirilmiş, altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 60 — İl müdürlüğü; belgeleri uygun olan işletmeler için Av ve Yaban Hayvanı Bulundurma ve Satış Ruhsatını (Ek– 4) iki nüsha halinde düzenler. Bu belgenin birinci nüshası il müdürlüğünde muhafaza edilerek, ikinci nüshası ilgililere verilir.

28/4/2000 tarihli ve 24033 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ev ve Süs Hayvanları Satış, Barınma ve Eğitim Yerlerinin Kuruluş, Açılış, Ruhsat, Çalışma ve Denetlenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik kapsamında tutulan Süs Hayvanı Satış Yeri Kayıt Defteri aynı zamanda av ve yaban hayvanları için de tutulur. Bu defterin hayvan ırkı bölümüne satışı yapılan av ve yaban hayvanlarının Latince adı yazılır.

Bu işletmelerce satılan av ve yaban hayvanları için Ticari Olarak Av ve Yaban Hayvanı Satışı Yapan İşletmelerde Av ve Yaban Hayvanları İçin Düzenlenecek Satış Belgesi (Ek–15) düzenlenir.

İl müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerde bu defter ve satış belgeleri ile yerli ve yabancı türlerin yasal yollarla elde edildiğine dair fatura, üretici satış belgeleri, tür sözleşme ek listelerinde yer alıyor ise CITES belgeleri ve benzeri belgeler özellikle kontrol edilir. Defterlerin sağlıklı tutulmadığı, satış belgelerinin düzenlenmediği, türlerin yasal yollarla elde edildiğine dair belgelerin eksik veya olmaması ile doğal yollarla üreme neticesinde meydana gelen yeni bireylerin satış ve bulundurma belgesinde belirtilmediğinin tespiti durumunda, il müdürlüğü tarafından verilen Av ve Yaban Hayvanı Bulundurma ve Satış Ruhsatı iptal edilir.

Yasal yollarla temin edildiğine dair belgeleri bulunmayan av ve yaban hayvanları için de bu Yönetmeliğin 85 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

Av ve yaban hayvanı satış ruhsatı verilmeyen akvaryumcu, pet shop ve adı ne olursa olsun bu işle uğraşan diğer işletmeler av ve yaban hayvanlarının ticaretini yapamazlar.

Kategori (A) da yer alan türlerin doğadan alınmış örnekleri ticari amaçlarla kullanılamaz, hayvan satış yerlerinde bulundurulamaz.

Hayvanların teşhir fazlası bireylerini satmak isteyen hayvanat bahçeleri Av ve Yaban Hayvanı ile Ürün Ticareti İçin Başvuru Dilekçesi (Ek–1/B) ile il müdürlüğüne müracaat etmek zorundadırlar. Başvurusu uygun görülenlere İl müdürlüğü tarafından Av ve Yaban Hayvanı Bulundurma ve Satış Ruhsatı (Ek-4) verilir.

Satış ve bulundurma ruhsatı verilen **hayvanat bahçeleri**, yaptıkları her satış için Ticari Olarak Av ve Yaban Hayvanı Satışı Yapan İşletmelerde Av ve Yaban Hayvanları İçin Düzenlenecek Satış Belgesi (Ek–15) düzenlemek ve bir nüshasını satın alan gerçek ve tüzel kişiye vermek zorundadırlar.

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 65 inci maddesinin 1 inci fıkrasındaki “3285 sayılı Kanun” ibaresi,” 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” olarak değiştirilmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasındaki “3285 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre menşe şahadetnamesi ve/veya veteriner sağlık raporu” ibaresi “ ve veteriner sağlık raporu” olarak değiştirilmiş, dördüncü

fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, son fıkrada geçen “ Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan 16/11/1997 tarihli ve 23177 sayılı” ifadesi. “19/2/2020 tarihli ve 31044 sayılı” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 65 — Avlanan yaban domuzlarından elde edilen etlerin ticaretini yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler ticari faaliyet izinleri dışında Bakanlıktan yaban domuzu eti ticareti ve ihracatı için ayrıca izin alırlar. Bakanlık tarafından ihraç izni verilirken, nakliye tezkeresi ile bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen döner sermayeye ödenen paylar göz önüne alınır. İhracatla ilgili diğer işlemler **11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu** ve gümrük mevzuatına göre yapılır.

Gerçek ve tüzel kişiler, izin alarak avladıkları yaban domuzlarını parçalamadan ve et haline dönüştürmeden ilgili il müdürlüğü, orman işletme müdürlüğü veya şefliğine nakliye tezkeresi almak için başvururlar ilgili il şube müdürlüğü, yaban domuzunu bir bütün olarak gördükten sonra nakliye tezkeresini düzenler. Aksi durumlarda nakliye tezkeresi düzenlenmeyerek, parçalanmış veya et haline dönüştürülmüş olan yaban domuzuna el konulur. Aksine hareket edenler hakkında bu Yönetmeliğin 94 üncü maddesinde belirtilen hükümler uygulanır.

Yaban domuzundan elde edilen etler; düzenlenen nakliye tezkeresi **ve veteriner sağlık** raporu ile yaban domuzu etinin ticaretini yapan ticarethanelere satılır. Bu ticarethaneler yaban domuzu etinin insan gıdası olarak tüketilebileceğine dair hükümet veteriner hekimi tarafından düzenlenen veteriner sağlık raporunu aldıktan sonra yaban domuzlarını parçalayarak et haline dönüştürebilirler.

Nakliye tezkeresi ve veteriner sağlık raporu bu işletmelerde muhafaza edilir. Nakliye tezkeresi ve veteriner sağlık raporu olmayan yaban domuzu etlerinin bu işletmelerce alınması, depolanması veya saklanması yasaktır. **Bu işletmelerce alınan her bir yaban domuzu karkası için, bulunduğu ilin ticaret borsasından dana karkas kg bedelinin 2 katı oranında bedel, il şube müdürlüğünün döner sermaye işletmesine gelir olarak alınır.**

Yaban domuzu eti iç piyasada **19/2/2020 tarihli ve 31044 sayılı** Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğe dayanılarak çıkarılan Tebliğlerde belirtilen usul ve esaslara göre satılabilir.

MADDE 7- Aynı yönetmeliğe aşağıdaki şekilde geçici bir madde eklenmiştir.

Geçici Madde- Bulundurma belgesi olmaksızın yeşilbaş ördek ve Sakarca kazı bulunduran gerçek ve tüzel kişilere, bu maddenin yayımı tarihinden üç ay içerisinde 45 inci maddede belirtilen esaslara uygun olarak il şube müdürlüklerine başvurmaları halinde bir defaya mahsus olmak üzere bulundurma belgesi düzenlenir.

Uhdesinde 100 adetten fazla hayvan bulunduranlar bu hayvanları il şube müdürlüğüne teslim eder. İl şube müdürlüğünce teslim alınan hayvanlar gerektiğinde doğaya verileştirilene kadar muhafaza edilmek üzere bulunduran kişilere yediemin olarak teslim edilir.